

a) Az újítások népgazdasági eredményének elő- és utószámításához szükséges adatszolgáltatás megszervezése azon vállalat főmérnökének feladata, amely vállalatnál a népgazdasági eredmény jelentkezik. Azoknál a vállalatoknál, amelyeknél főmérnök nincs, ezt a feladatot a főmérnökének megfelelő beosztású dolgozó látja el.

b) A főmérnök az előző bekezdés szerint megszervezett adatszolgáltatás felhasználásával gondoskodik az utószámítások alapján az újítások népgazdasági eredményének megállapításáról is. A főkönyvelő tartozik a rendelkezésre álló számviteli adatok alapján az utószámítás elvégzéséhez segítséget nyújtani.

(3) Az újítások gazdasági eredményének közbelső (időközi) számítását — amennyiben erre szükség van — a szakminiszterek iparáganként szabályozzák.

(4) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából utószámítás alatt nem az 1/1955. (Tg. É. 1.) O. T. számú utasítás értelmében végzendő utókalkulációt, hanem az egyes újítások tényleges gazdasági eredményének az alábbi 5. § szerint megállapítandó módon való utólagos kiszámítását kell érteni.

(5) Előszámítás alatt nem gyártási előkalkulációt, hanem a jelen rendelet 4. és 5. §-ai értelmében az egyes újítások várható gazdasági eredményére vonatkozó számítását kell érteni.

5. §.

(1) A vállalatoknál minden egyes elfogadott újítás elő- és utószámításának azonos módszer szerint, egységes alapon kell történnie. Az egyes újítások elfogadásakor a bizonylatolás, az elő- és utószámítás módját meg kell állapítani. Az újítások népgazdasági eredményének számításánál mind a vállalaton belüli, mind az egyéb szerveknél, illetve vállalatoknál érvényesülő tényezőket és az eredménycsökkentő ellentételeket figyelembe kell venni.

(2) Az előszámítás elvégzéséhez a vállalaton belül, illetőleg egyéb szervektől a szükséges véleményeket be kell szerezni. Ha az újítás eredménye részben vállalaton kívül álló szerveknél, illetőleg más vállalatnál mutatkozik, úgy ezek vezetőinek véleményét feltétlenül be kell szerezni.

(3) A miniszterek intézkednek — az egyes iparágak sajátosságainak megfelelően — a vállalatoknál elfogadott újítások népgazdasági eredményeinek elő- és utószámításához szükséges alapbizonylatolás megszervezése érdekében az alapbizonylatok alakai és tartalmi kellékeinek, valamint a bizonylatolás rendjének megállapítása iránt. Ennek keretében meg kell állapítani, hogy az egyes iparágakban műszaki bizonylatok mennyiben, milyen feltételek mellett vehetők az utószámítás alapjául, meg kell állapítani továbbá a műszaki bizonylatok alapjául szolgáló adatszolgáltatásért az adatszolgáltató felelősségét. Ugyancsak meg kell határozni az újítások gazdasági eredménye mérésének alapjául szolgáló bizonylatok kiállítóinak és ellenjegyzőinek felelősségét is.

(4) A vállalatok főmérnökei és főkönyvelői kötelesek gondoskodni arról, hogy minden újítás mérhető gazdasági eredménye — a jelen rendelet szerint — elő- és utószámítással megállapítást nyerjen. Eszmei díjazás megállapítása előtt azt, hogy az újítás népgazdasági eredménye pénzben közvetlenül nem fejezhető ki, a megvalósító szerv főmérnöke és főkönyvelője — fegyelmi felelősség mellett — igazolni köteles.

(5) A miniszterek az iparági sajátosságoknak megfelelően intézkednek aziránt, hogy az utószámítással lemért eredmények kimutatása naptári negyedévenként megtörténjen és hogy a lemért eredményeket negyedévenként lezárják. A negyedévenként lezárt gazdasági eredmények alapján történik meg a tényleges népgazdasági eredmények kiszámítása a helyesbítő (korrekciós) tételek figyelembevételével.

(6) Az illetékes miniszter az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben elrendelheti, hogy egyes iparágakban a mérés a negyedévi időszaktól eltérő időszakokra (pl. kampányra vagy évre) történjen.

(7) Az (5), illetve (6) bekezdés szerinti kimutatásnak újításonként, táblázatszerűen az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

a) az újítás elfogadásakor megállapított előszámítás alapján pénzben kifejezett népgazdasági eredményt és ezzel szembeállítva az elszámolási időszakra utószámítással pénzben kifejezett népgazdasági eredményt;

b) az utószámítással megállapított népgazdasági eredményen belül megosztva

ba) a vállalatnál kimutatható, eredményben jelentkező [termelési (anyag-, bér, egyéb) költségcsökkenéssel járó],

bb) a vállalatnál kimutatható, eredményen kívül jelentkező és csupán a költségvetést érintő (felújítási, alapítási, átszervezési költségcsökkenéssel stb. járó),

bc) a népgazdaság más vállalatainál, illetőleg szerveinél jelentkező (eredményjavulással, költségvetési megtakarítással járó) gazdasági kihatás forintban kifejezett összegét.

(8) A nyilvántartás általános formájaként a *melékletben* foglalt minta szolgál, amely az iparági sajátosságoknak megfelelően részleteiben módosulhat.

(9) A miniszterek az egyes iparágak sajátosságainak megfelelően állapítsák meg azt az értékhatárt, amelyen alul az újítások gazdasági kihatásainak utószámítása mellőzhető. Az értékhatár megállapítása a vállalat forgalmához viszonyítva vagy minimális összeg megjelölésével történhetik.

(10) A nyilvántartást a vállalatok úgy szervezzék meg, hogy az lehetővé tegye a jelen rendelet alapján az elő- és utószámítással megállapított népgazdasági eredmények táblázat szerinti végösszegeinek egymáshoz való hasonlítását, valamint — a jelen rendelet B) fejezetében foglaltak alapján — az utószámítással megállapított — tehát a ténylegesen mért — népgazdasági eredményeknek elemzés útján a vállalati mérlegbeszámoló szerinti pénzügyi eredménnyel való összehasonlítását.

(11) Az újítás elfogadásakor a vállalat főmérnöke felelősség terhe mellett köteles gondoskodni arról, hogy az elfogadott újítás gazdasági kihatása az újítás bevezetésével egyidejűleg az anyagkészletezési és felhasználási normákon, valamint a munkaidőnormákon keresztülvitelre kerüljön.

(12) Az újítási díjak nyilvántartását úgy kell megszervezni, hogy amennyiben ezek alapja a jelen § (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint utószámítással meghatározott népgazdasági eredményből csupán kiegyenlítő (korrekciós) tételek közbeiktatásával állapítható meg, úgy a korrekciók is tételenként nyilvántartva és bizonylatolva legyenek. Ilyen korrekciók lehetnek pl. az anyagmegtakarítás forgalmi adója, valamint az anyagok, illetve termékek árváltozásai, amelyek a népgazdasági eredményben az újításoktól függetlenül jelentkeznek.

(13) A vállalatok mind az utószámítással megállapított gazdasági eredmények alapján számított újítási díjakat, mind pedig az eszmei újítások díjait elkülönítve kötelesek nyilvántartani.

B) A találmányok gazdasági eredményének mérése és elszámolása.

6. §.

A miniszterek a találmányok gazdasági eredményének mérését és elszámolását az újítások gazdasági eredményének mérésével és elszámolásával azonos módon azzal az eltéréssel szabályozzák, hogy a találmá-

